

Datum: 16.07.2026

Medij: Radar

Rubrika bez naslova

Autori: Stefan Slavković

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 1294

Naslov: Ljubavni trougao bez mnogo ljubavi

Strana: 16,17,18

**SRBIJA, EVROPSKI PARLAMENT
I EVROPSKA KOMISIJA**

Ljubavni trougao bez mnogo ljubavi

Prosečnom konzumentu medija je prošle nedelje na tacni poslužen još jedan argument da Evropska unija ne zna šta će sa Srbijom i njenim vlastima. Da li je tako? Evropski parlament nas kao zakonodavno telo EU kritikuje, Evropska komisija nam kao glavno izvršno telo EU pomaže, a nije jasno ni ko smo to „mi“ – građani, režim ili državne institucije

Stefan Slavković

Radar 16. jul 2026.

Datum: 16.07.2026

Medij: Radar

Rubrika bez naslova

Autori: Stefan Slavković

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 1294

Naslov: Ljubavni trougao bez mnogo ljubavi

Strana: 16,17,18

ČAK TREĆA VANREDNA rezolucija Evropskog parlamenta o nekoj zemlji kandidatkinji! Srbijom se Evropa zaista bavi s posebnom pažnjom. Da li je do zvaničnog Brisela ili do zvaničnog Beograda – drugo je pitanje, mada je odgovor jasan. Definitvno je do srpskih vlasti, koje su početak jula, nakon novog odlaganja otvaranja klastera 3 (konkurentnost i inkluzivni rast), uprkos preporuci Evropske komisije, dočekale s razočaranjem. No, krenimo redom.

U rezoluciji EP, konstatovan je ograničen do nikakav napredak u većini pregovaračkih poglavlja, kao i niza dovođenje u vladavini prava i medijskim slobodama. Reč je o najnegativnijoj rezoluciji po evrointegraciji Srbije do sada, premda je, podsetiće svi, a ponajpre zvanični Beograd, taj dokument pravno neobavezujući. Pa ipak, neku praktičnu primenu ima. Ne bi se donosio uzalud.

Za početak, svaki izveštaj EP-a predstavlja novo polazište za dalje skupštinske rasprave o statusu zemlje kandidatkinje, što znači da će sledeći niz tamošnjih deliberacija o Srbiji krenuti od nedavnih oštrih kritika specijalnog izaslanika EP za Srbiju, Tonina Picule, koji je čak predložio obustavu finansiranja Srbije sredstvima predviđenim Planom rasta za Zapadni Balkan. Dokument će biti upućen Evropskom savetu i u njemu prisutnim predsednicima, premijerima i šefovima diplomatija članica EU. Na koncu, naći će se na stolu i Ursule

fon der Lajen, predsednice EK, a značajno će oblikovati i izveštaj same EK o napretku Srbije koji se tradicionalno donosi potkraj godine. Ni taj dokument nije pravno obavezujući, ali njegova sadržina ima nesporni uticaj na odluke EU o sudbini zemalja kandidatkinja.

„Srbomrzac Picula ponovio je niz kritika na račun Srbije i njene vlasti“, saopšteno je tokom prigodnog priloga na televiziji *Informer*. Navikao se hrvatski evroposlanik iz redova socijaldemokrata na tabloidno blato, nije da nije. Ovog puta međutim, uloženo je više napora da se srpska javnost upozna s procesom pisanja i usvajanja izveštaja.

Kao autor nacrt, specijalni izvestilac obilazi teren i razgovara s predstavnicima vlasti, opozici-

je, medija i civilnog društva. Nacrt potom prolazi većanje pred spoljnopoličkim odborom EP gde se vrše korekcije i dorade. Prema Puculinim rečima, rekordnih sedamdeset odsto evroposlanika podržalo je finalnu verziju izveštaja, što se na koncu odrazilo i na glasanje.

Za njegovo usvajanje izjasnilo se 468 poslanika, njih 116 je bilo protiv, dok je 79 bilo uzdržano. Dakle, reč nije o Piculinom izveštaju, već o izveštaju iza koga je stao EP.

S druge strane, bezmalo istovremeno, EK je predložila da Srbija ipak otvori klaster 3 (osam pregovaračkih poglavlja koja se tiču konkurentnosti i inkluzivnog rasta), za šta tehnički uslovi postoje nekoliko godina. Zvanični Beograd bi se tako prvi put od kraja 2021. našao u situaciji da proces evrointegracija ne stoji u mestu. Jedno od obrazloženja bilo je da bi otvaranje novog klastera pružilo pozitivan impuls vlastima u Srbiji da nastave s reformama. Picula je izrazio skepsu da će to biti slučaj, naznačivši da bi time dugogodišnji trend erozije pravne predvidivosti i demokratije bio nagrađen, a ne osujećen.

Među zagovornicima otvaranja bila je i komesarka za proširenje Marta Kos, koja je u odnosu na kraj 2025. godine konstatovala određene pozitivne pomake u reformama, prevashodno u reformi pravosudnih zakona, odnosno implementaciji preporuka ODIHR-a za poboljšanje izbornih uslova.

Protiv otvaranja klastera 3 ovog puta izričito su se izjasnili predstavnici osam zemalja (Belgija, Holandija, Švedska, Finska, Bugarska, Hrvatska, Litvanija i Estonija), dok su njihove kolege iz Luksemburga, Danske i Letonije rekli da nisu ubeđeni da klaster 3 treba otvoriti. Razlozi su se neobično mnogo poklopili sa zaključcima izveštaja EP o Srbiji – evrointegracije Srbije stagniraju, demokratski kapaciteti su manji no ranije, a uz neuvođenje sankcija Rusiji zbog agresije na Ukrajinu, Srbija je sada počela da druguje s geostrateškim takmacima EU, Komunističkom partijom Kine.

Prema rečima Vladimira Međaka, potpredsednika Evropskog pokreta u Srbiji, razilaženje EP i EK predstavlja čistu geopolitiku na delu koju, kako kaže, ne podržava, ali je analizira i razume.

„Pre dva dana ste imali situaciju da je Crna Gora zatvorila dva poglavlja, Albanija prva tri, a Moldavija i Ukrajina su otvorile klaster 6, inače drugi po redu koji su u potpunosti otvorile. Geopolitički gledano, iz perspektive Evrope, mudro bi bilo da se Srbija nekako ugura u tu grupu, jer biste onda imali pet kandidata koji kucaju na vrata EU. Realno gledano, to je nemoguće, jer se režim Aleksandra Vučića od njih sve više udaljava. Francuska i Nemačka su na poslednjem Samitu EU – Zapadni Balkan u Tivtu od EK tražile otvaranje klastera 3, uz mogućnost reverzibilnosti evrointegracija. Sad već čuveni non-pejper sadrži delove realnosti koji na pozitivan način predstavljaju položaj Srbije, a celokupna realnost o njemu veoma je negativna i sadržana je u rezoluciji EP. Kao kada biste iz torte izvukli parče koje vam se sviđa,

Datum: 16.07.2026

Medij: Radar

Rubrika: bez naslova

Autori: Stefan Slavković

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 1294

Naslov: Ljubavni trougao bez mnogo ljubavi

Strana: 16,17,18

Politika na radaru

a onda tvrdili da je cela torta takva, iako očigledno nije“, predočava Međak za Radar.

Iako vlasti u Srbiji insistiraju na posvećenosti evropskom putu, čak i podaci resornog Ministarstva za evropske integracije govore suprotno. Od šezdeset propisa koje je Vlada Srbije trebalo da usvoji za prva tri meseca tekuće godine, usvojeno je svega deset, od devet zakona, usvojen je jedan, a od pet podzakonskih akata, takođe je usvojen svega jedan.

Ako je do sada i bilo sumnji u svrsishodnost u januaru oformljenog „operativnog tima za pristupanje EU“, čiji je zadatak na papiru bio „koordinacija ubrzanog sprovođenja svih obaveza na evropskom putu Srbije“, deluje da ih više nema. U suprotnom, prethodno polugodište bilo bi iskorišćeno drugačije, rezolucija EP bila bi povoljnija, a protiv otvaranja klastera 3 ne bi glasala niti jedna članica. Ili bi ih makar bilo manje od osam.

„Otvaranje klastera 3 bi u Srbiji bilo predstavljeno kao podrška režimu, što bi na srednji i duži rok vrlo negativno uticalo na proevropsko raspoloženje u samoj Srbiji“, dodaje naš sagovornik.

A bilo je signala da štošta ne valja. Recimo, kada je Švedska u novembru 2025. obustavila isplatu finansijske pomoći državnim institucijama Srbije zbog njenog udaljavanja od EU. I u drugim članicama Unije se izvesno vreme promiče pitanje zašto se novci tamošnjih poreskih obveznika koriste za pomoć državi koja ne čini pomake ka članstvu.

Vreme je dušu dalo za teorije zavere, pa se s vremenom pojavilo pitanje zašto su Francuska i Nemačka preko EK uputile predlog o otvaranju klastera 3 ako su mogle da pretpostave da će ga odbiti iste one zemlje koje ga nisu prihvatale ni ranije.

Opet, za našeg sagovornika, reč je o odrazu unutrašnjih gibanja.

„Jedna je stvar pretpostavka, druga su pregovori, a Evropa funkcioniše na osnovu stalnog dogovaranja, koje nekada uspe, nekada ne. Primera radi, protiv otvaranja klastera 3 pre godinu je bila i Nemačka, a u međuvremenu je promenila mišljenje. I Tito je bio komunist i imao je Goli otok, ali, kada se približio NATO-u, dobio je finansijsku pomoć SAD. Geopolitika može mnogo toga da uradi, ali ne i da na silu uvede neku državu u EU. Jednostavno, Srbija ne može da bude toliko korumpirana, mora da ima neki nivo vladavine prava i nezavisnosti in-

EPP ne želi da ponovi greške koje je činila s Viktorom Orbanom, ali deluje da ne želi ni da potpuno digne ruke od naprednjačke Srbije kao svog projekta

video „ništa novo i neočekivano“, budući da „vole da vide Srbiju na kolenima, slabu Srbiju, siromašnu Srbiju, poniženu Srbiju“. Otvoreno je pitanje zašto to nije rekao za neku od drugih država koje su blokirale otvaranje klastera 3 – recimo za Holandiju ili Finsku – mada, treba reći, tabloidi pod njegovom kontrolom jesu prošle nedelje blesnuli, makar nakratko, prvoloptaškim naslovima koji zazivaju tobožnju bugarsku prevrtljivost, skrivene noževne i pravična leđa Srbije.

Nažalost, svaka analiza odnosa Srbije i EU mora da uračuna i specifičnost odnosa EK i njenog stožera Evropske narodne partije (EPP), iz čijih redova je, podsetićemo, i Fon der Lajen, kao i Vučića i EPP, čiji je Srpski napredna stranka pridruženi član. Jer, s jedne strane, EPP ne želi da ponovi greške koje je činila s Viktorom Orbanom, ali deluje da ne želi ni da potpuno digne ruke od naprednjačke Srbije kao svog projekta...

Zanimljivo je da su rasprave u EP o nacrtima izveštaja o zemljama kandidatkinjama imale različitu planiranu dužinu. S jedne strane, za Moldaviju i Ukrajinu izdvojeno je po sat vremena, a s druge, za Srbiju, ravno pola sata. Prema ranijim rečima urednika portala *European Western Balkans* Nemanje Todorovića Štiplije, EPP je nastojala da smanji mogućnost čitanja sitnih crevac, a prethodno je čak pokušala da većanje u potpunosti i spreči i nacrt odmah stavi na glasanje...

„Već neko vreme je jasno da EPP nema jasan moralni kompas kada je reč o vladavini prava. Neguju, reklo bi se, *laissez-fair* pristup pitanjima poput borbe protiv korupcije, što smo, uostalom, mogli da čujemo tokom izlaganja gospodina Davora Ive Štira u EP. Dakle, ne slažu se s razvojem situacije u Srbiji, ali ne bi ni njime preterano da se bave. Uopšte uzev, oni sve češće glasaju kao i desnica ili konzervativci, a ne kao centristi u vidu socijaldemokrata i liberala. Ali, kao što bez njihovog uticaja ne bi bilo grejs perioda u odnosu Evrope prema vlastima u Srbiji, tako ni otvaranje klastera 3 ne bi bilo tačka sporenja u EU da vlasti u Srbiji zaista žele u EU“, zaključuje Međak. ■

Geopolitika može mnogo toga da uradi, ali ne i da na silu uvede neku državu u EU. Jednostavno, Srbija ne može da bude toliko korumpirana, mora da ima neki nivo vladavine prava i nezavisnosti institucija da bi se uopšte približila EU
Vladimir Međak

